

Nuotoliniai mokymai / konsultacija

SAUGA ir ASMENINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ NAUDOJIMAS RINKIMŲ METU

dr. Rolanda Valintėlienė

Vincentas Liuima

Visuomenės sveikatos
technologijų centras

Higienos institutas

www.hi.lt

Esminės saugos priemonės

- Atstumo laikymasis – 2 m.
- Patalpų vėdinimas
- Rankų higiena
 - Dezinfekcija, plovimas
 - Neliesti rankomis veido
- Čiaudulio/kosulio etiketas (higiėna)
- Sergančių asmenų išaiškinimas ir izoliavimas
- Aplinkos objektų valymas/dezinfekcija

- Asmens apsaugos priemonių naudojimas

AAP grupės:

- **Veido ir kvėpavimo takų apsauga:**

- vienkartinė medicininė (chirurginė) kaukė,
- respiratorius (FFP2/FFP3),
- prigludantys akiniai ,
- skydas;

- Rankų apsauga

- vienkartinės medicininės pirštinės (keičiamos po kontakto);

- Kūno/asmeninių rūbų apsauga

- vienkartinis chalatas,
- vienkartinis chalatas,
- Kombinezonas,
- vienkartinė kepuraitė;
- antbačiai.

Veido kaukės ir respiratorius

**Medžiaginė
kaukė**

**Medicininė
kaukė**

**Respiratorius
(FFP2, FFP3, N95)**

**VEIDO SKYDELIAI NEAPSAUGO
KVĖPAVIMO TAKŲ IR NEGALI BŪTI
NAUDOJAMI VIETOJE KAUKIŲ AR
RESPIRATORIŲ!**

Vienkartinė medicininė kaukė

- Prieš užsidedant veido kaukę – dezinfekuoti rankas.
- Veido kaukė turi būti prispausta prie nosies, dengti nosį, burną, smakrą.
- **Neliesti priekinės kaukės dalies**, jei reikia pasitaisyti - laikant gumytes.
- Kaukė keičiama, kai sudrėksta, užsiteršia, ir ne rečiau negu kas 4 valandas, nusiimant už raištelių/gumytės, **neliečiant priekinės kaukės dalies**.
- Nusiėmus kaukę – dezinfekuoti rankas.

Respiratoriaus uęsidėjimas (FFP2/FFP3)

- Prieš uęsidant respiratorių - rankų higiena.
- Respiratorius uędedamas, kad dengtų nosį, burną, smakrą.
- Prispaudžiama prie nosies.
- Patikrinti sandarumą.
- Naudojimo metu **negalima rankomis liesti priekinės respiratoriaus dalies.**

TINKAMAS NAUDOJIMAS

NETINKAMAS NAUDOJIMAS

Respiratorius (FFP2/FFP3)

- Nusiimama už gumytės, neliečiant priekinės dalies.

Figure 21. Removal of respirator (steps 1 through 4)

Akiniai arba skydas

- Turi priglusti prie veido.
- Nėra tikslinga naudoti abiejų priemonių vienu metu.
- Respiratorius arba kaukė turi būti gerai prispausta, kad sumažinti akinių rasojimo tikimybę.
- Akių ir skydo priekis užterštas, todėl svarbu stengtis jo neliesti, nesitaisyti.
- Nusiimama už galinės akinių arba skydo dalies.

Dažniausiai daromos klaidos – kaukių, respiratorių ir akinių dėvėjimas

- Nosies neuždengimas.
- Kaukės lietimasis rankomis.
- Kaukės ilgas naudojimas
– drėgna – neapsaugo

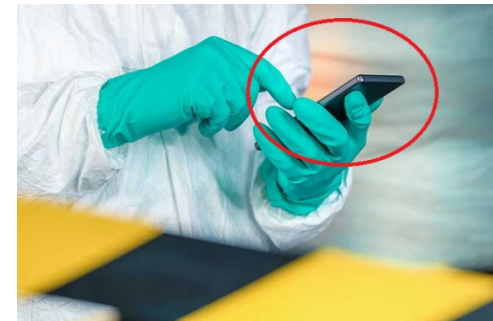
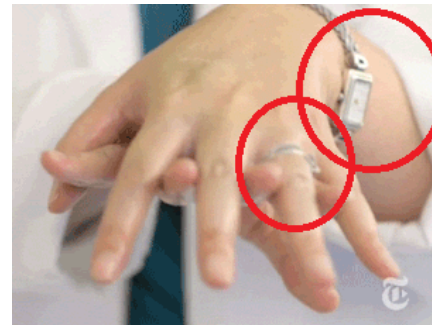
- Aprasojusių akinių-skydelio valymas.
- Akinių rasojimas – dėl neteisingo kaukės/respiratoriaus užsidėjimo.

Rankų higiena

- Ypatingas dėmesys turi būti skirtas rankų higienai.
 - plaunamas rankas vandeniu ir muilu - muiluoti 20–40 sekundžių;
 - nusiplovus rankas – gerai nusausinti;
 - rankų dezinfekcijai naudojamas alkoholinis antiseptikas (koncentracija turi būti ne mažesnė nei 70 proc.)
 - rankas trinti antiseptiku, kol nudžius;
 - pirštines dedamos ant švarių ir sausų rankų.

Dažniausiai daromos klaidos – rankų higiena

- Pirštinių nekeitimas tarp kontaktų.
- Nuolatinis tų pačių pirštinių dėvėjimas, liečiant įvairius aplinkos objektus ir asmeninius daiktus, rūbus, veidą.

Asmens apsaugos priemonės

Asmenų kategorija	AAP	AAP keitimo dažnumas
Komisijos nariai ir stebėtojai nustatytoje balsavimo vietoje	Medicininė kaukė Rankų dezinfekcinis skystis	Kaukė keičiama kai sudrėksta, bet ne rečiau kaip kas 4 val.
Komisijos nariai ir stebėtojai, einantys į balsuotojų namus, kai namuose balsuojama dėl amžiaus ar sveikatos būklės (ne COVID-19 ligos)	Medicininė kaukė Rankų dezinfekcinis skystis Antbačiai (nebūtini)	Po kiekvieno balsavimo (t.y. po kiekvienų namų)

Asmens apsaugos priemonės

Asmenų kategorija	AAP	AAP keitimo dažnumas
Komisijos nariai ir stebėtojai, einantys stacionarines asmens sveikatos priežiūros įstaigas ar padalinius (skyrius) , kitas įstaigas, kur nėra gydomi COVID-19 ligos atvejai*	Medicininė kaukė;	Po kiekvienos įstaigos (skyriaus)
	Vienkartinis chalatas (tik ASPĮ ir globos įstaigose); Antbačiai (tik globos įstaigose);	
	Rankų dezinfekcinis skystis	Po kiekvieno paciento, jei turimas fizinis kontaktas
	Vienkartinės pirštinės (tik ASPĮ, globos įstaigose);	Jei nėra fizinio kontakto – po kiekvienos įstaigos (skyriaus)

*susiderinti su įstaiga

Asmenų kategorija	AAP	AAP keitimo dažnumas
<p>Komisijos nariai ir stebėtojai, einantys į balsuotojų namus, kai namuose balsuojama dėl izoliavimo būklės (sąlytį turėję asmenys arba grįžę iš paveiktų teritorijų)</p>	<p>Medicininė kaukė; Apsauginiai akiniai arba veido skydai Vienkartinis chalatas; Vienkartinės pirštinės; Antbačiai Rankų dezinfekcinis skystis.</p>	<p>Po kiekvieno balsavimo (t.y. po kiekvienų namų).</p>

Asmenų kategorija	AAP	AAP keitimo dažnumas
<p>Komisijos nariai ir stebėtojai, einantys į balsuotojų namus, kai namuose balsuojama dėl to, kad sergama COVID-19 liga</p>	<p>Respiratorius FFP2; Apsauginiai akiniai; Vienkartinis neperšlampamas kombinezonas; Vienkartinės pirštinės; Vienkartinė kepurė; Antbačiai; Rankų dezinfekcinis skystis.</p>	<p>Po kiekvieno balsavimo (t.y. po kiekvienų namų).</p>
<p>Komisijos nariai ir stebėtojai, einantys į stacionarines asmens sveikatos priežiūros įstaigos padalinius (skyrius), kur gydomi COVID-19 ligos atvejai</p>	<p>Respiratorius FFP2; Apsauginiai akiniai; Vienkartinis neperšlampamas kombinezonas; Vienkartinė kepurė; Antbačiai; Vienkartinės pirštinės; Rankų dezinfekcinis skystis.</p>	<p>Po kiekvieno padalinio (skyriaus), bet ne rečiau kaip kas 4 val.)</p> <p>Pirštinės keičiamos po kiekvieno paciento, jei turimas fizinis kontaktas. Jeigu nėra fizinio kontakto – po kiekvienos įstaigos.</p>

AAP einant pas COVID-19 pacientą

Kaip teisingai apsirengti?

- 1 Dezinfekuok rankas
- 2 Apsivilk apsauginį kombinezoną. Užsisiek
- 3 Užsidėk bachilus
- 4 Dezinfekuok rankas
- 5 Užsidėk apsauginį respiratorių
- 6 Patikrink respiratoriaus sandarumą (stipriai iškvėpdamas ir įkvėpdamas). Uždėjęs rankas ties respiratoriaus kraštais, įvertink, ar nėra oro pralaidumo)
- 7 Užsidėk apsauginius akinius
- 8 Užsimauk kombinezono gobtuvą
- 9 Dezinfekuok rankas
- 10 Užsimauk pirštines

Kaip teisingai nusirengti?

- 1 Nusiimk bachilus
- 2 Nusimauk pirštines
- 3 Dezinfekuok rankas
- 4 Užsimauk naujas pirštines
- 5 Atsiek apsauginį kombinezoną ir nusiimk gobtuvą
- 6 Nusirenk apsauginį kombinezoną
- 7 Nusimauk pirštines
- 8 Dezinfekuok rankas
- 9 Nusiimk apsauginius akinius laikydamas už gumelės
- 10 Nusiimk respiratorių laikydamas už gumelių
- 11 Dezinfekuok rankas

AAP apsirengimas

SAUGA: kai balsuojama rinkimų apylinkėje:

- Fizinio atstumo laikymasis
 - Atstumai tarp komisijos narių ir rinkėjų – 2 m.
 - Srautų valdymas (pvz. laukiančių eilės)
 - Vengti tiesioginio fizinio kontakto, pvz. tikrinant dokumentus ir paimant biuletenį.
- Patalpų vėdinimas
 - periodiškai (kas 1 val./ nuolat)
- Rankų dezinfekcija
 - Nariams – po kiekvieno rinkėjo/periodiškai
 - Rinkėjams – įeinant, galima papildomai – jei skolinasi rašiklį
- Paviršių valymas ir dezinfekcija – periodiškai
 - Rašikliai – asmeniniai ar dezinfekuojami
- Nusiimant asmens apsaugos priemonės
 - plaunamos ir/ar dezinfekuojamos rankos
 - AAP sudedamos į uždaras šiukšlių dėžes (maišai užrišami ir šalinami kaip buitinės atliekos).

SAUGA: kai balsuojama namuose /ligoninėse:

- Vengiama tiesioginio fizinio kontakto:
 - Jei galima – neinama į namus
 - Rinkėjas – su kaukėmis (būtina, jei COVID ar izoliacijoje esantis asmuo)
 - Dezinfekuojamos rankos
- Asmens apsaugos priemonės turi būti užsidedamos prieš įeinant į namus/įstaigą, nusiimamos – išėjus.
- Panaudotos asmens apsaugos priemonės sudedamos į maišus, kurie užrišami ir šalinami
 - po vizitų į namus - kaip buitinės atliekos,
 - kai balsuojama ligoninėse - kaip medicininės atliekos.
- Nusiėmus asmens apsaugos priemones dezinfekuojamos rankos.

Rekomendacijos komisijos nariams ir stebėtojams

- Rekomenduojama rankas dezinfekuoti po kontakto su kiekvienu rinkėju, bet ne rečiau kaip kas 2 val. plauti rankas skystu muilu ir šiltu tekančiu vandeniu, vengti liesti rankomis veidą, akis, nosį, burną ir kt., laikytis kosėjimo ir čiaudėjimo etiketo (prisidengti sulenkta alkūne arba vienkartinė nosine), po kosėjimo ar čiaudėjimo nusiplauti ir (ar) dezinfekuoti rankas.
- Rankų higiena turi būti atliekama prieš pradedant darbą balsavimo patalpoje; prieš apsimaunant, keičiant ir nusiėmus pirštines (jei jos naudojamos); pakeitus medicininę veido kaukę, pertraukėlių metu, pabaigus dezinfekcijos darbus, pasinaudojus tualetu, pavalgius, nusičiaudėjus ir kt.
- Rinkimų komisijų nariams rekomenduojama vengti nebūtino tiesioginio fizinio kontakto su kitais asmenimis ar jų grupėmis, išskyrus rinkėjus ir rinkimų stebėtojus, tarpusavyje **laikytis saugaus atstumo**.

Rekomendacijos komisijos nariams ir stebėtojams

- Jeigu Rinkimų komisijų nariams reikia ilgiau negu 15 min. kalbėti su rinkimų stebėtojais, rekomenduojama pokalbius tęsti ne balsavimo patalpoje.
- Privaloma reguliariai (ne rečiau kaip kas 2 val.) valyti ir dezinfekuoti dažnai liečiamus paviršius (balsavimo kabinas, rašymo priemonės, balsadėžės ir kitus daiktus, kuriuos lietė rinkėjai) naudojant valymo ir dezinfekavimo priemones.
- Rinkimų komisijų narių maitinimas organizuojamas atskiroje patalpoje. Rekomenduojama eiti maitintis pagal iš anksto sudarytą grafiką.
- Patalpos turi būti reguliariai vėdinamos / kondicionuojamos. Patalpa turi būti vėdinama ne rečiau kaip kas valandą ir ne trumpiau kaip 15 min. Oro cirkuliacija iš išorės į balsavimo patalpą gali vykti nuolat (pavyzdžiui, atidarant langus), tačiau tai neturi trukdyti darbui.

Saugaus darbo.

Higienos instituto ir SAM kolektyvas

www.hi.lt/korona

korona@hi.lt

Rolanda Valintėlienė, el. p. rolanda.valinteliene@hi.lt

Vincentas Liuima, el. p. vincentas.liuima@hi.lt